

Landschap en transitie - Harm Veenenbos

Zuid-Holland is in transitie. De klimaatverandering, de overgang naar duurzame energie en de woningbouwopgave zijn ook voor de provincie Zuid-Holland grote uitdagingen, waarbij bewuste keuzes zullen moeten worden gemaakt over het gebruik van ruimte. Dit zal ook gevolgen hebben voor het erfgoed in Zuid-Holland. In zijn verkenningen op het gebied van duurzame energie en leefomgeving heeft Veenenbos bewust gezocht naar een balans tussen behoud en vernieuwing. Cultuurhistorie kan hierbij ook dienen als inspiratiebron voor (landschaps)architectuur en ruimtelijk ontwerp. De vraag is hoe opgaven op het gebied van ruimtelijke ordening gekoppeld kunnen worden aan de zorg voor en aan nieuwe gebruiksmogelijkheden van cultuurhistorisch erfgoed Veenenbos geeft drie voorbeelden:

- Aan de hand van het onderwerp 'klimaat en dijken' is onderzocht hoe de aanpassingen aan dijken gekoppeld kunnen worden aan en ingezet kunnen worden voor behoud en ontwikkeling van erfgoedelementen, bijvoorbeeld het meer zichtbaar maken van onderdelen van de waterlinie zoals sluizen, forten of vestingsteden;
- Zuid-Holland is een energieslurper, stelt Veenenbos. De energietransitie zal dan ook aanzienlijke gevolgen hebben voor het Zuid-Hollandse landschap. Met landschapstypes als kust, rivieren en delta als uitgangspunt, hebben verschillende onderzoeksbureaus nieuwe ideeën aangeleverd op het gebied van energieproductie, landschap en beleving;
- Het Zuid-Hollands landschap wordt gekenmerkt door grote diversiteit aan verstedelijkt gebied enerzijds en groene gebieden anderzijds. Er moet daarom worden onderzocht hoe de verbinding tussen stedelijke gebieden en groene gebieden kan worden verstevigd en in hoeverre de erfgoedlijnen hierin een rol kunnen spelen;

Verandering is misschien de meeste constante factor in het landschap. Het is dan ook belangrijk om bewust met de grote ruimtelijke opgaven van de provincie Zuid-Holland om te gaan en oog te houden voor de historie van het landschap.